

EDATIS ME

JAVIRROYO

EDATISME

JAVIRROYO

Complir anys amb dignitat

Complir anys suma experiència, però la realitat és que en una societat en què la joventut es considera un valor, cada vegada més persones pateixen l'anomenat "edatisme". Aquest fa al·lusió a la manera de pensar (estereotips), sentir (perjudicis) i actuar (discriminació) respecte de la resta o de nosaltres mateixos per raó d'edat. L'envelliment es viu com un problema en lloc d'un èxit social, un fenomen que de vegades es comença a patir a la mitjana edat si tenim en compte el mercat laboral i que es manifesta en l'absència d'oportunitats reals per a professionals sènior.

Una societat que es plantegi de manera seriosa el seu futur, necessita tota l'energia disponible, tant la que poden aportar les persones més joves com la de les que ja no ho són tant. Persones que aporten acció des de la reflexió, valentia des del seny, noves habilitats des del coneixement expert, frescor enriquida amb experiència, optimisme des del realisme, creativitat des de la responsabilitat. Persones que han dedicat la seva vida a crear, entendre, gestionar, enriquir i transformar. Persones indispensables.

Per erradicar l'edatisme cal que es produeixin canvis tant en els sistemes que el perpetuen com en els mitjans de comunicació, institucions, escoles... A la mateixa vegada és necessari fer partícips a les persones grans des del protagonisme de les seves pròpies vides, el seu entorn i les persones que els envolten. El que manifesten és que se senten invisibles.

La discriminació per motius d'edat s'associa amb una pitjor salut física i mental, aïllament social i soledat no desitjada, major inseguretat financera i pitjor qualitat de vida. Tot això genera desigualtat i, per tant, fa més vulnerable el col·lectiu.

El llibre que teniu a les vostres mans vol, d'una manera divertida, fàcil i apta per a tots els públics, obrir els ulls a una realitat que moltes vegades passa inadvertida. Una realitat que ens preocupa i que entre totes i tots podem canviar.

Sofía Alonso Bigler

Consellera de Drets Socials i presidenta de l'IMAS

Acabar amb l'edatisme

L'edatisme és una forma de discriminació social per qüestió d'edat que afecta moltes persones majors. Una de les formes d'edatisme més esteses és l'ús inadequat del llenguatge. Les paraules que feim servir procedeixen de què pensam i sentim, dels estereotips i els perjudicis que tenim.

Des de les diferents àrees de l'IMAS, però sobretot i amb més intensitat des de l'Observatori de les Persones Majors de Mallorca (OMM), treballam cada dia per estar al costat de les persones majors conscients de tot el que poden aportar a la societat i posant-ho en valor.

Comprendre l'envelliment com una etapa més de la vida, contrarestar els conceptes negatius i estereotipats amb el reconeixement de la diversitat en la vellesa, promoure la participació de les persones majors en la presa de decisions, especialment en aquelles en les quals estan implicades, i els canvis motivats per l'edat han de ser objecte de respecte.

L'edatisme impregna la nostra societat i es manifesta habitualment com a infantilització, despersonalització i deshumanització. Per això, és important revisar els nostres comportaments individuals i col·lectius. El llenguatge que empram quan parlam de les persones majors, el to que utilitzam quan xerram amb elles, el poder que els donam en la presa de decisions, el respecte cap a les seves preferències o l'empatia amb les seves dificultats, entre altres qüestions.

Complir anys no pot anar associat a la pèrdua de drets, que és el que provoquen moltes idees i conductes edatistes. Des de l'Administració no només hem de preservar els drets de les persones majors, davant aquesta discriminació, hem de defensar el dret a envellir de moltes maneres diferents respectant el projecte vital de cadascú. Tenim la responsabilitat d'abordar aquest tema i aquesta serà la primera acció d'altres futures que es faran des de l'OMM.

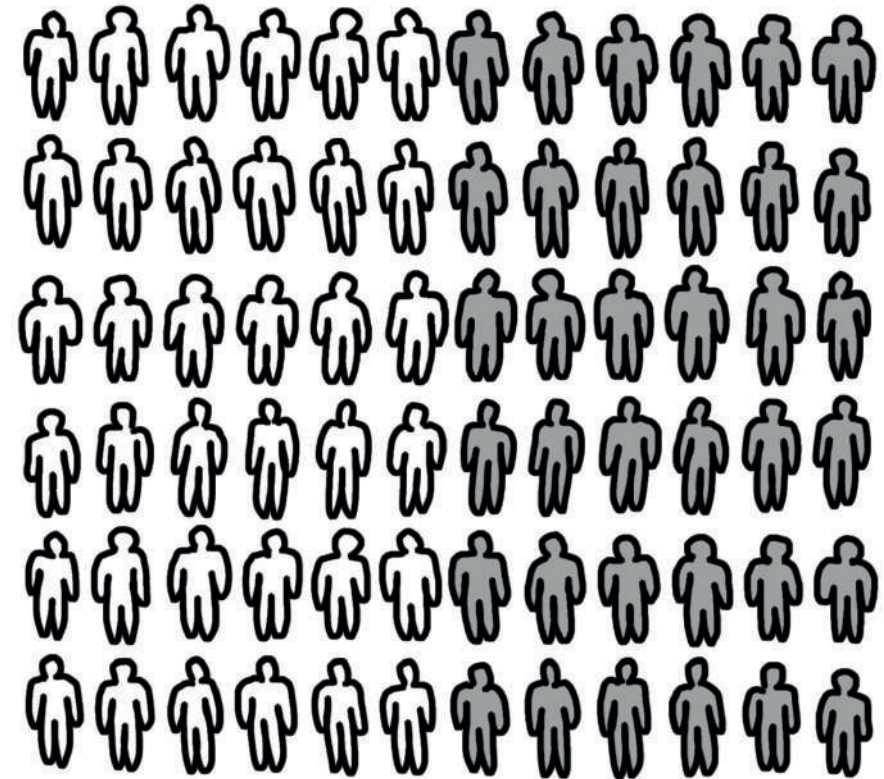
El nostre objectiu és la visibilització, la incorporació de l'edatisme a totes les esferes socials i l'empoderament dels propis afectats perquè siguin capaces de detectar aquestes situacions i així, posar límits i generar canvi.

Observatori de les Persones Majors de Mallorca

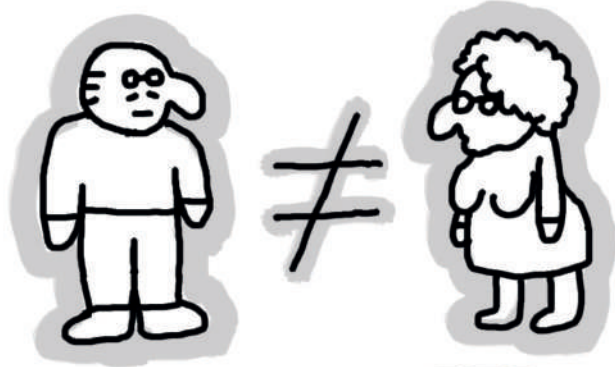
L'EDATISME ÉS LA DISCRIMINACIÓ CONTRA LES PERSONES A CAUSA DE L'EDAT, NORMALMENT PER CULPA DE PREJUDICIS I ESTEREOTIPS QUE PODEN ACABAR AFECTANT DE MANERA NEGATIVA EN LA SALUT DE LA GENT GRAN I LIMITAR ELS SEUS DRETS D'AUTONOMIA I DECISIÓ.

SEGONS L'ORGANITZACIÓ MUNDIAL DE LA SALUT (OMS), 1 DE CADA 2 PERSONES A TOT EL MÓN ÉS EDATISTA CONTRA LA GENT GRAN.

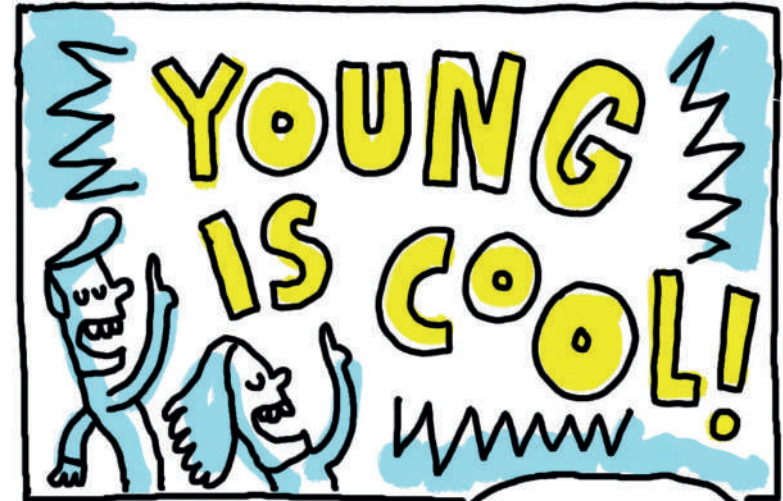
LA MAJORIA DE LES VEGADES, A MÉS D'EDATISME HI HA DISCRIMINACIÓ DE GÈNERE: LES DONES SOLEN PATIR DISCRIMINACIÓ PER EDAT I PEL SEU GÈNERE.

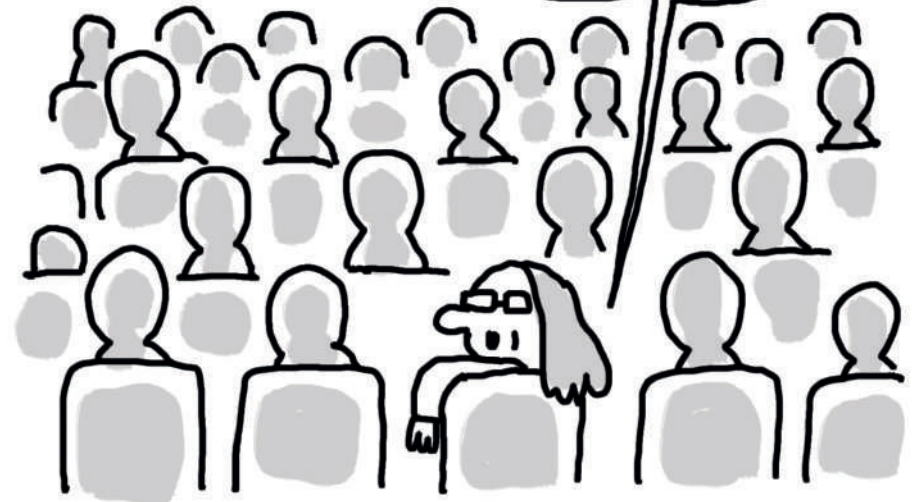
I NO T'EXPLIC RES SI A MÉS ETS D'UN ALTRE ORIGEN O COLOR DE PELL

EDATISME ÉS NO TENIR REPRESENTACIÓ DE GENT GRAN EN TELEVISIÓ O EN CINEMA.

EL QUE NO ES VEU, NO EXISTEIX

EDATISME ÉS NO TENIR EN COMPTE
L'ACCESSIBILITAT I LES BARRERES
ARQUITECTÒNIQUES.

EDATISME ÉS **DISCRIMINAR ALGÚ A LA FEINA** PER LA SEVA EDAT.

**EDATISME ÉS PARLAR A LA GENT GRAN
AMB DIMINUTIUS, O COM SI FOSSIN NENS.**

**EDATISME ÉS AMAGAR ELS CABELLS
BLANCS.**

EDATISME ÉS FER SERVIR LA PARAULA "VELL" COM A INSULT.

COSES VELLES

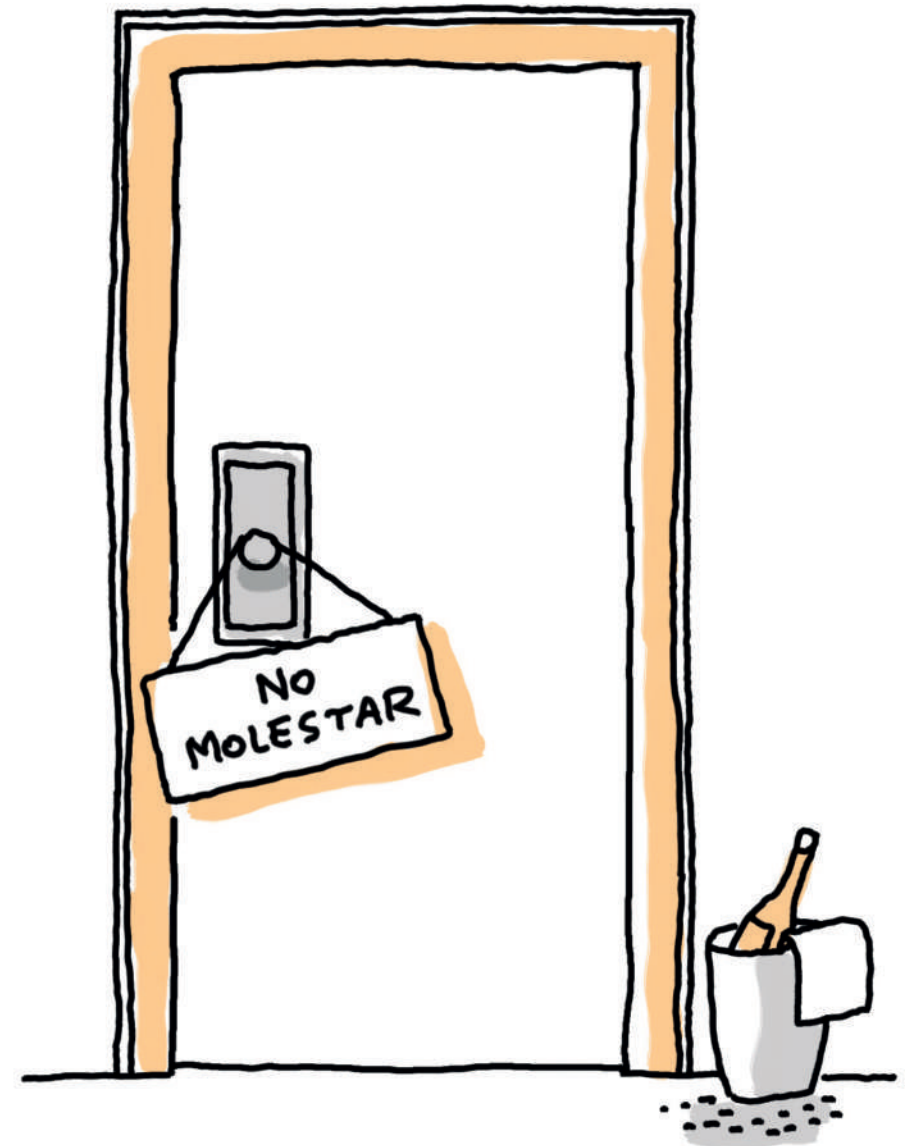
GENT GRAN

A VEURE, JO CREC QUE LA DIFERÈNCIA ENTRE VELL I GRAN ÉS ÒBVIA, NO?

EDATISME ÉS PENSAR QUE LA GENT GRAN NO POT GAUDIR DE LA SEVA SEXUALITAT.

**EDATISME ÉS DONAR PER FET QUINES SÓN
LES NECESSITATS DE CADA PERSONA GRAN.**

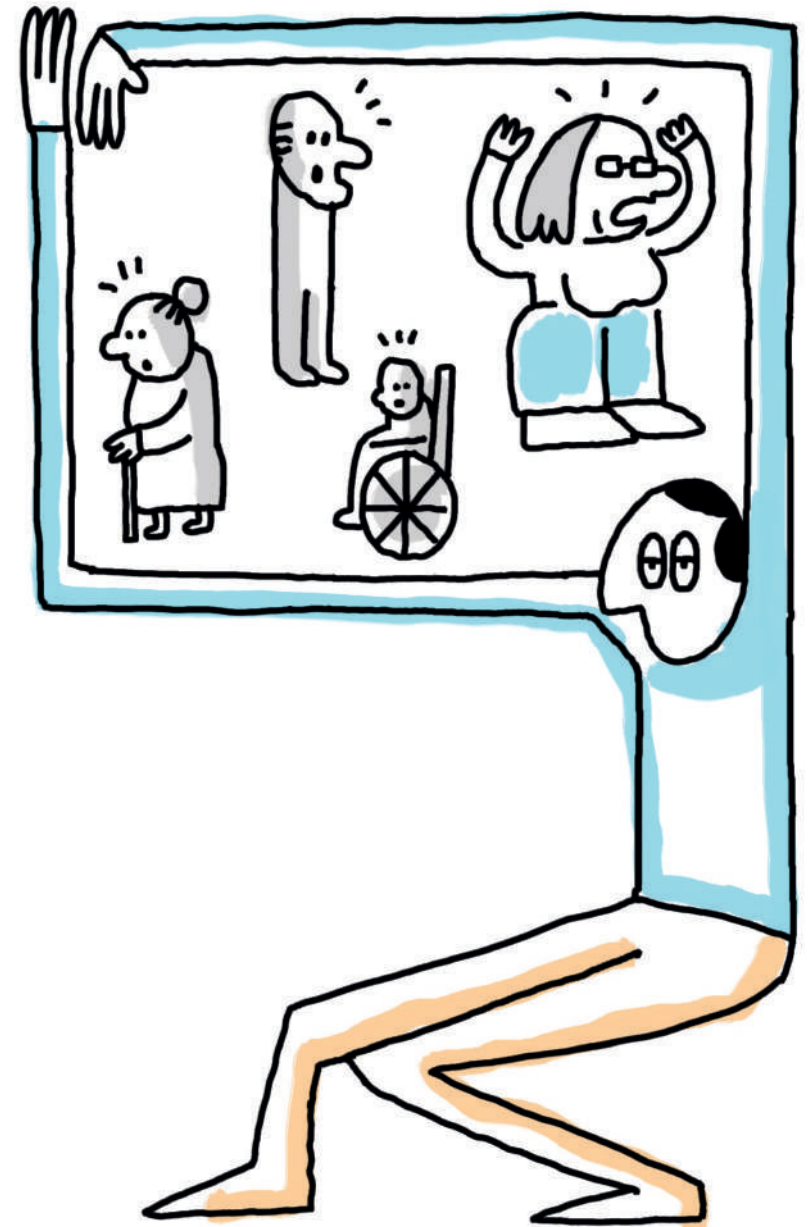
**EDATISME ÉS DONAR PER FET QUE NO
ENTENEN DEL QUE PARLES.**

EDATISME ÉS **TREURE IMPORTÀNCIA A LA TRISTESA** DE LA GENT GRAN.

EDATISME ÉS **CONTROLAR I COARTAR LA LLIBERTAT** DE LA GENT GRAN AMB L'EXCUSA DE L'EDAT.

EDATISME ÉS NEGAR LES CAPACITATS D'APRENTATGE DE LA GENT GRAN.

EDATISME ÉS DIR-LOS QUE "QUEIXAR-SE ÉS COSA DE VELL".

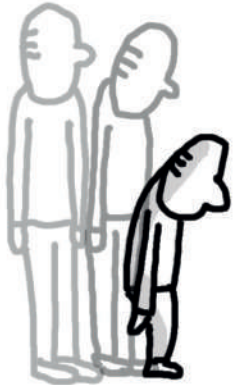
EDATISME ÉS **NEGAR L'EDAT QUE TENS A MESURA QUE ET FAS GRAN.**

EDATISME ÉS CONSIDERAR QUE UNA PERSONA **NECESSITA PROTECCIÓ PER LA SEVA EDAT** (PER EXEMPLE, DIR "LA NOSTRA GENT GRAN", COM SI FOSIN D'UN).

QUINES SÓN ALGUNES DE LES CONSEQÜÈNCIES DE L'EDATISME PER A LES PERSONES MAJORS?

UNA PITJOR SALUT FÍSICA I MENTAL, COM MÉS RISC DE DEPRESSIÓ, ESTRÈS CARDIOVASCULAR O MORTS PREMATURES.

UN AÏLLAMENT SOCIAL I SOLEDAT MÉS GRAN, QUE POT AFECTAR L'AUTOESTIMA, LA CONFIANÇA I EL SUPORT EMOCIONAL.

UNA MENOR QUALITAT DE VIDA, EN LIMITAR LES OPORTUNITATS DE PARTICIPACIÓ, APRENENTATGE I DESENVOLUPAMENT PERSONAL.

QUÈ PUC FER PER EVITAR L'EDATISME?

TREBALLAR EN UN EQUIP INCLUSIU, ON HI CÀPIGUEN PERSONES GRANS I DE LA TERCERA EDAT.

PROMOURE UNA CULTURA QUE APRECII LES HABILITATS DELS TREBALLADORS DE MÉS EDAT MITJANÇANT EL DESENVOLUPAMENT D'ACTIVITATS BASEDES EN LA TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENT, COM ARA LA MENTORITZACIÓ.

ANALITZAR LES PARAULES I LES ACCIONS DES DEL PUNT DE VISTA DE LA DISCRIMINACIÓ PER EDAT. CORREGIR ELS TEUS COMPORTAMENTS DISCRIMINATORIS.

CONTRARESTAR ELS CONCEPTES NEGATIU I ESTEREOTIPATS AMB EL RECONeixEMENT DE LA DIVERSITAT A LA VELLESA. ELS CANVIS DEGUTS A L'EDAT HAN DE SER OBJECTE DE RESPECTE.

ESTIMULAR-NE LES HABILITATS I FOMENTAR-NE L'AUTONOMIA PERSONAL. ABANDONAR EL LLENGUATGE INFANTILITZAT I LES ACTITUDS DE SOBREPROTECCIÓ QUE INFRAVALOREN I MENYSPREEN LES CAPACITATS FÍSQUES I MENTALS.

**L'EDATISME ÉS LA DISCRIMINACIÓ
CONTRA LES PERSONES A CAUSA DE
L'EDAT, NORMALMENT PER CULPA DE
PREJUDICIS I ESTEREOTIPS QUE
PODEN ACABAR AFECTANT DE
MANERA NEGATIVA EN LA SALUT DE
LA GENT GRAN I LIMITAR ELS SEUS
DRETS D'AUTONOMIA I DECISIÓ.**

**L'OBJECTIU D'AQUESTA PUBLICACIÓ
ÉS EXPLICAR DE FORMA SENZILLA I
DIRECTA QUÈ ÉS, QUINES SÓN LES
CAUSES I DONAR ALGUNES PISTES
SOBRE COM PODEM EVITAR LA QUE
ÉS AVUI DIA LA TERCERA CAUSA DE
DISCRIMINACIÓ AL MÓN SEGONS
L'OMS.**